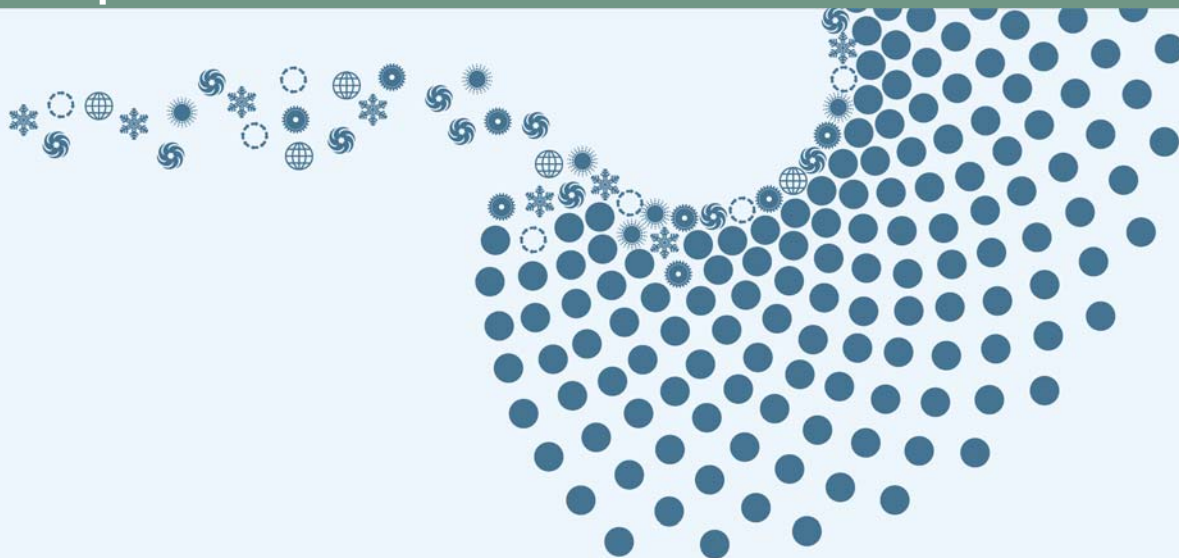

Opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

Kommentar til Forurensningsforskriften kapittel 2

TA
2547
2009

Forord

Forskrift om opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider ble vedtatt av Miljøverndepartementet med virkning fra 1. juli 2004. Bestemmelsene i forskriften inngår nå som kapittel 2 i forurensningsforskriften. Kapittel 2 ble revidert 1. juli 2009.

Denne kommentaren utdyper innholdet i forskriften og forsøker å klargjøre mulige juridiske problemstillinger.

Sigurd Tremoen
direktør i kjemikalieavdelingen

Innhold

Sammendrag	2
1. § 2-1 Formål	5
2. § 2-2 Virkeområde	5
3. § 2-3 Definisjoner	7
3.1 a) Forurenset grunn	7
3.2 b) Tiltakshaver	7
3.3 c) Terrenginngrep.....	7
3.4 d) Akseptkriterier	8
4. § 2-4 Krav om undersøkelser	8
5. § 2-5 Krav om tiltak ved terrenginngrep i forurenset grunn	8
6. § 2-6 Krav til tiltaksplan	9
7. § 2-7 Krav til faglige kvalifikasjoner	10
8. § 2-8 Godkjenning av tiltaksplan	10
9. § 2-9 Gjennomføring av tiltak, rapportering m.m.	11
10. § 2-10. Plikt til å stanse igangsatt terrenginngrep dersom det oppdages forurensning i gru	12
11. § 2-11 Tilsyn og kontroll	12
12. § 2-12 Gebyrer	12
13. § 2-13 Fastsettelse av stoffer og normverdier for forurenset grunn	12

Sammendrag

Denne kommentaren til forurensningsforskriften kapittel 2 forsøker å gjennomgå og klarlegge de juridiske problemstillingene som kan oppstå med bakgrunn i hver enkelt paragraf. I valg av tema og problemstillinger som bør kommenteres, er det særlig tatt hensyn til kommunenes behov.

1. § 2-1 Formål

For å oppnå en mest mulig effektiv og rasjonell regulering av saker som omhandler terrenginngrep i forurenset grunn, er det lagt vekt på at kravene i forskriften fortrinnsvis skal fremgå direkte av bestemmelsene og slik at det fra kommunens side ikke er nødvendig med omfattende individuelle vurderinger. Dette gjøres ved å stille krav til den som er ansvarlig for å legge fram nødvendig dokumentasjon i forkant av et terrenginngrep. Terrenginngrep i områder med forurenset grunn vil vanligvis også omfattes av byggesaksbestemmelsene i plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter, jf. forskrift 22. januar 1997 nr. 33 om krav til byggverk og produkter til byggverk, og forskrift 24. juni 2003 nr. 749 om saksbehandling og kontroll i byggesaker. For å forenkle kommunens arbeid med saksbehandlingen, er det lagt vekt på å harmonisere saksbehandlingen etter reglene i kapittelet her med byggesaksbehandlingen.

2. § 2-2 Virkeområde

Kapittel 2 regulerer opprydding og tiltak i områder med forurenset grunn hvor et planlagt terrenginngrep utløser eller øker forurensningsfaren eller gjør området mindre tilgjengelig for opprydding. Bestemmelsene omfatter altså ikke oppryddingstiltak i forurenset grunn som skjer uavhengig av planlagt bygging og graving, og som forurensningsmyndigheten selv tar initiativ til i form av tillatelse eller pålegg gitt i medhold av forurensningsloven. Sistnevnte vil ofte være de mer alvorlige grunnforurensningssakene hvor oppryddingstiltak er sterkt prioritert.

Forskriften gjelder ikke bare der det er konstatert forurensning i grunnen, men også der det er grunn til å tro at det finnes forurenset grunn. Det vil alltid være grunn til å tro at det er forurenset grunn i områder hvor det har vært virksomhet som kan ha forurenset grunnen eller der det finnes tilkjørte forurensede masser. Dersom en kommune mottar søknad etter plan- og bygningsloven § 93 om tiltak i et område der kommunen har mistanke om at det befinner seg forurenset grunn, skal kommunen gjøre tiltakshaver oppmerksom på dette.

Pliktene som pålegges tiltakshaver etter kapittel 2 er langt på vei en forskriftsfesting av tiltaksplikten som følger direkte av forurensningsloven. Når det er fare for forurensning i strid med forurensningsloven, har den ansvarlige for forurensningen en selvstendig plikt etter forurensningsloven § 7 til å undersøke og til å gjennomføre tiltak for å hindre at den inntreffer. Har forurensningen inntrådt skal den ansvarlige sørge for tiltak for å stanse, fjerne eller begrense virkningen av den. For tiltak ved akutt forurensning eller fare for akutt forurensning, gjelder reglene i forurensningsloven kapittel 6.

Ofte vil en grunnforurensning i seg selv ikke utgjøre noen fare for helse eller miljø der den ligger, med eksisterende bruk av området. Et terrenginngrep kan imidlertid medføre forurensningsfare, ved at inngrepet øker risikoen for at mennesker blir eksponert for forurensninger og/eller ved at inngrepet øker risikoen for spredning av forurensning til omkringliggende resipienter. Både oppgraving og flytting av masser på gravetomten og disponering av overskuddsmasser utenfor gravetomten, kan medføre fare for forurensning.

Videre kan utfyllings- og byggearbeider tenkes å vanskeliggjøre senere oppryddingstiltak i en grunnforurensning der dette er nødvendig. Ansvaret for å ivareta de forurensningsmessige sider av utbyggingen legges på de utbyggingsinteresser som knytter seg til den forurensede lokaliteten (dvs. tiltakshaver, se § 2-3).

Kapittel 2 omfatter ikke tiltak som faller innenfor virkeområdet til kapittel 22 i forurensningsforskriften om mudring og dumping i sjø og vassdrag.

For tiltak på land som strekker seg ut i sjø kan det oppstå tvil om hvilket regelverk som gjelder og hvordan saksbehandlingen bør foregå. Dersom den dominerende del av tiltaket skjer på land i henhold til bygge- og gravekapitlet og bare en liten vil foregå i sjø (eksempelvis ved bygging av brygge), er det adgang for kommunen til å behandle hele saken under ett etter denne forskriften. Det samme bør være retningsgivende ved mindre utfyllinger hvor landmasser utfylles i sjø fra landsiden, så lenge det ikke medfører fare for forurensning. Da vil arealet fremstå som en utvidelse av landarealet og reglene for landområdene bør gjelde. Fylkesmannen bør i slike tilfeller rådføres og eventuelt foreslå krav som kommunen kan ta inn i tiltaksplanen. Det vil i slike saker kunne oppstå grensetilfeller, som det er vanskelig å gi klare og entydige regler om. En oppsplitting av saken i den forstand at kommunen behandler en del og Fylkesmannen en annen del av det samme tiltaket, vil ofte være lite hensiktsmessig. Det anbefales i slike grensetilfeller at Fylkesmannen og kommunen seg i mellom blir enig om et praktisk samarbeid. Viktige faktorer som det er naturlig å ta hensyn til, vil foruten arealstørrelsen på "sjøarbeidet" i forhold til "landarbeidet" være forurensningsgrad, risikopotensial, konfliktnivå m.m.

For ytterligere opplysninger vises det til SFTs veiledningsmateriale om sedimenter. Det vises også til havneloven § 18 og plan- og bygningsloven §§ 84 og 93 som har bestemmelser som gjelder arbeid og anlegg i sjøområder.

De fleste utbyggingstiltak som omfattes av kapittel 2 vil også falle innenfor plan- og bygningslovens søknads- og meldesystem. I henhold til plan- og bygningsloven § 93 pkt. i, jf. § 84, kreves det tillatelse ved vesentlige terrenginngrep. Terrenginngrep dekker bl.a. masseuttak og fylling. I henhold til forskrift 24. juni 2003 nr. 749 om saksbehandling og kontroll i byggesaker (byggesaksforskriften) kap. II, faller visse terrenginngrep utenfor plan- og bygningslovens søknads- og meldesystem. Dette gjelder for eksempel ved graving for kabel- og rørtraséer. For mindre tiltak gjelder unntakene bare under forutsetning av at de ikke fører til fare eller urimelig ulempe for omgivelsene eller allmenne interesser. Byggesaksforskriften § 7 unntar også visse tiltak som behandles etter annet lovverk fra plan- og bygningslovens saksbehandling og/eller andre bestemmelser i plan- og bygningsloven. Disse tiltakene vil likevel kunne omfattes av forskriften om opprydding i forurenset grunn.

Videre kan det ved vedtekt til plan- og bygningsloven § 69 og/eller ved reguleringsplan, være satt begrensninger for plassering og størrelse på fylling eller for planering av terreng. Plan- og bygningsloven § 68 som setter forbud mot at grunn kan deles eller bebygges dersom det ikke er tilstrekkelig sikkerhet mot fare eller vesentlig ulempe som følge av natur- eller miljøforhold, gjelder også dersom det er forurenset grunn som innebærer en fare eller vesentlig ulempe for byggetiltaket.

Etter bestemmelsens tredje ledd kan Statens forurensningstilsyn (SFT) i det enkelte tilfelle bestemme at saken skal behandles av SFT eller den SFT bemyndiger, normalt Fylkesmannen. Dette kan gjelde saker som SFT/Fylkesmannen behandler i tilknytning til en samlet

industrikonsesjon, i saker hvor det for eksempel er behov for en samordnet nasjonal praksis eller hvor sakens kompleksitet m.m. tilsier sentral behandling etter forurensningsloven.

Ved opprydding i forurenset grunn gjøres det oppmerksom på at eventuelle kulturminneinteresser knyttet til de aktuelle lokalitetene må være avklart på en betryggende måte. Det vises til kulturminneloven §§ 8 og 9. Kulturminneloven § 25 fastsetter en generell varslingsplikt for offentlige organer som kommer i berøring med tiltak som omfattes av lovens regler. Uten særskilt tillatelse kan det ikke gjennomføres tiltak som berører kulturminner som har formelt vern etter kulturminneloven.

3. § 2-3 Definisjoner

3.1 a) Forurenset grunn

Forurenset grunn er jord eller grunn med konsentrasjoner av helse- og miljøfarlige stoffer over normverdi (vedlegg 1) eller lokalt, naturlig bakgrunnsnivå. Hva som er definert å være forurenset grunn vil avgjøres av normverdi eller lokalt, naturlig bakgrunnsnivå. Den av disse to verdiene som er høyest setter grensen for hva som er forurenset.

Jord og berggrunn som danner syre i kontakt med vann og luft skal betraktes som om de er forurenset og behandles deretter, dersom ikke annet blir dokumentert. Dette vil være bergarter med et høyt svovelinnhold. Foruten syre har disse bergartene ofte et høyt tungmetallinnhold. Vanligvis vil dette gjelde alunskifer og noen sulfidbergarter.

Også noen andre stoffer enn de som er listet i vedlegg 1 kan medføre en helse- og miljørisiko som gjør at grunnen karakteriseres som forurenset. Tiltakshaver har en selvstendig plikt til å vurdere om også disse stoffer kan være relevante ved vurdering av om det er grunn til å tro at det er forurenset grunn på eiendommen. Når det forekommer helse- og miljøfarlige stoffer som ikke er nevnt i vedlegget, skal det gjennomføres en vurdering av risikopotensialet.

3.2 b) Tiltakshaver

Tiltakshaver er et mye anvendt begrep i plan- og bygningsloven. I kapittel 2 legges det til grunn at begrepet har samme innhold som i plan- og bygningsloven i de sakene som også behandles etter plan- og bygningsloven. I saker som ikke behandles etter plan- og bygningsloven, vil normalt tre kriterier være bestemmende for hvem som er tiltakshaver. Hvem som har bestemmelsesretten over virksomheten, hvem som betaler kostnadene ved den, og hvem som har umiddelbar interesse av den. Bestemmelsene i forurensningsforskriften kapittel 2 er ikke til hinder for at det kan være andre som i siste instans må bære kostnadene ved de tiltak som gjennomføres. Dette kan bl.a. bero på privatrettslige forhold. I forhold til kravene etter kapittel 2 er det imidlertid tiltakshaver som er ansvarlig for gjennomføringen.

3.3 c) Terrenginngrep

Mens kapittel 2 gjelder ved "terrenginngrep", gjelder kravet om søknad og tillatelse i plan- og bygningsloven ved "vesentlig terrenginngrep". En del mindre terrenginngrep omfattes derfor av kapittel 2 selv om de ikke krever søknad og tillatelse etter plan- og bygningsloven.

3.4 d) Akseptkriterier

Akseptkriterier er en konkretisering og kvantifisering av miljømålene for et sted. Basert på ambisjonsnivået for hvilken tilstand en ønsker at stedet skal ha, settes det opp konkrete målsettinger.

4. § 2-4 Krav om undersøkelser

Veiledningen til denne paragrafen gir eksempler på tilfeller hvor det erfaringsmessig vil være grunn til å tro at en eiendom kan ha forurenset grunn og hvor det ut fra dette bør gjennomføres undersøkelser.

Der det er grunn til å tro at grunnen er forurenset, skal tiltakshaver sørge for at det blir utført nødvendige undersøkelser for å få klarlagt omfanget og betydningen av den eventuelle forurensningen. Grunnen karakteriseres som forurenset når konsentrasjonen av kjemiske stoffer overskrider normverdiene i vedlegg 1 til forskriften eller bakgrunnsnivået for lokaliteten, eller andre helse- og miljøfarlige stoffer som etter en risikovurdering må likestilles med disse.

Dersom normverdiene og/eller bakgrunnsnivået er overskredet skal det gjennomføres en vurdering i henhold til NS-ISO 10381-5 og tilhørende veiledere, for å avgrense forurensningens utbredelse og finne ut hvilke konsentrasjoner og stoffer det gjelder. Eventuelle konflikter dette skaper med planlagt arealbruk og andre berørte arealer og resipienter skal klargjøres. Vurderingen skal konkludere med om det er behov for tiltak mot forurensningene eller ikke.

Basert på vurderingene skal det lages en tiltaksplan for gravearbeider i forurenset grunn, se § 2-6.

Kommunen kan kreve at undersøkelser og vurderinger utføres av foretak med særlig faglig kompetanse på området, jf. § 2-7. For øvrig vises til plan- og bygningslovens forskrift 22. januar 1997 nr. 35 om godkjenning av foretak for ansvarsrett.

Dersom det ikke er grunn til å tro at det er forurenset grunn i området eller at undersøkelser viser at normverdiene og/eller bakgrunnsnivået ikke er overskredet, er det ikke behov for videre undersøkelser. Resultatene vedlegges eventuell melding eller søknad etter plan- og bygningsloven som oversendes kommunen.

5. § 2-5 Krav om tiltak ved terrenginngrep i forurenset grunn

I § 2-5 stilles krav til at tiltakshaver plikter å gjennomføre de tiltak som er nødvendige for å sikre resultater av tiltakene (pkt. a) og til at tiltaksarbeidene i seg selv ikke skal medføre forurensning (pkt. b). Konsentrasjonene av de ulike miljøgiftene etter tiltak skal ikke overskride normverdiene i vedlegg 1, bakgrunnsnivået eller akseptkriterier for arealbruken av området. I veiledningen er det også gitt eksempler på forholdsregler som bør tas for å unngå forurensning under tiltaksarbeidene.

Disponering av masser på eiendommen er tillatt så lenge det innebærer at normverdier, bakgrunnsnivå eller akseptkriterier, jf. § 2-5 punkt a, for den aktuelle arealbruken ikke blir overskredet. Dette innebærer at det i noen tilfeller må ryddes opp i forurensninger også når massene legges tilbake eller disponeres på eiendommen.

Forurenset masse som ikke disponeres på eiendommen skal leveres til godkjent deponi eller behandlingsanlegg. Om massene er så forurenset at de er å anse som farlig avfall i henhold til avfallsforskriften, jf. kapittel 11 om farlig avfall, forutsettes innlevering til godkjent mottak for slikt avfall.

Selv om tiltaket bare berører deler av en forurenset eiendom, kan kommunen kreve at hele eller vesentlige deler av forurensningen på eiendommen fjernes dersom det har betydning for å kunne stoppe eller hindre at forurensningen sprer seg, jf. § 2-5, første ledd.

6. § 2-6 Krav til tiltaksplan

Planen skal som minimum sikre at:

- det oppnås ønsket miljøkvalitet i forhold til planlagt bruk av eiendommen
- det ikke oppstår skadelig forurensning i forbindelse med anleggsarbeidet
- forurensete masser disponeres forsvarlig

Tiltaksplanen skal som minimum ta for seg:

- gjennomførte undersøkelser
- eventuelle fastsatte tilstandsklasser eller akseptkriterier
- risiko for spredning under arbeidet og etter avslutning
- tiltak og tidsplan for å sikre nødvendig miljøkvalitet under og etter gjennomføringen
- disponering av forurensete masser
- kontroll og overvåkning under og etter terrenginngrepet
- dokumentasjon for bruk av godkjente foretak

Kommunen kan kreve at tiltaksplanen er utarbeidet av foretak med særlig faglig kompetanse, jf. § 2-7. For øvrig forutsettes at tiltakshaver ved utarbeidelse av tiltaksplan og gjennomføring av tiltaket benytter foretak med relevant godkjenning i henhold til krav i plan- og bygningslovens forskrift 22. januar 1997 nr. 35 om godkjenning av foretak for ansvarsrett. Tiltakshaver bør derfor konferere med kommunen om hvilken praksis som utøves på dette området.

Den nære sammenhengen med byggesaksbehandlingen tilsier at saksbehandlingen etter forskriften samordnes med behandlingen etter plan- og bygningsloven. Dette fremgår av bestemmelsens fjerde ledd om at tiltaksplanen skal sendes kommunen samtidig med søknads-/meldedokumenter etter plan- og bygningsloven. Det vil selvsagt også være anledning til å sende inn tiltaksplanen på et tidligere tidspunkt. Det vil ellers i stor grad være opp til kommunen selv å legge opp praktiske systemer og rutiner for håndtering av disse sakene (se også kommentarene til § 2-8).

Kravet om tiltaksplan gjelder også for gravearbeider/terrenginngrep for tiltak som ikke er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven. Dette vil for eksempel være graving for

jernbane- og veganlegg, kraftoverføring, fjernvarmeanlegg, kabler, så lenge det er snakk om graving som gir masseoverskudd og dermed omplassering av masser.

7. § 2-7 Krav til faglige kvalifikasjoner

Plan- og bygningsloven stiller krav om at foretak involvert i arbeid knyttet til terrenginngrep i forurenset grunn skal være godkjent i henhold til plan- og bygningslovens forskrift om godkjenning av foretak for ansvarsrett. På denne måten sikres at involverte foretak har nødvendige systemer på plass og nødvendig kunnskap om relevante krav i plan- og bygningsloven relatert til forurenset grunn.

Bestemmelsen i § 2-7 gir kommunen generell adgang til å stille ytterligere kompetansekrav til foretak som gjennomfører undersøkelser etter § 2-4 og utarbeider tiltaksplan etter § 2-6 ut over det som følger av bygningslovgivningen dersom dette anses nødvendig. Det samme gjelder for tiltak som er unntatt fra bygningslovens regler om ansvarsrett.

Tiltakshaver bør i forbindelse med gjennomføring av undersøkelser og utarbeidelse av tiltaksplan, konferere med kommunen om dennes praksis med hensyn til å kreve bruk av foretak med særlig faglige kvalifikasjoner i henhold til bestemmelsen i denne paragrafen.

Det vil være naturlig at kommunen bestemmer at kravet om særlig faglig kompetanse skal komme til anvendelse i saker der grunnforurensningen har et vesentlig omfang og/eller der kommunen ikke mener å inneha tilstrekkelig kompetanse eller ressurser til tett oppfølging og vurdering av det faglige innholdet i tiltaksplanen.

8. § 2-8 Godkjenning av tiltaksplan

Kommunens godkjenning av tiltaksplanen innebærer at denne er dekkende og i samsvar med kravene i forurensningsforskriften kapittel 2. Tiltaksplan som er utarbeidet av foretak med særlig faglig kompetanse, jf. § 2-7, kan normalt legges til grunn som den er.

Dersom tiltaksplanen ikke oppfyller kravet, skal kommunen påpeke dette overfor tiltakshaver slik at planen blir rettet opp. Dette kan f.eks. være basert på at kommunen selv har grunn til å tro at det er forurenset grunn på eiendommen og at dette ikke anses tilstrekkelig undersøkt av tiltakshaver. Tiltakshaver har i utgangspunktet selv ansvaret for at tiltaksplanen har en tilfredsstillende kvalitet. Dersom forurensningsmessige hensyn tilsier det, har kommunen adgang til å kreve at det skal foretas ytterligere undersøkelser i saken og kan stille konkrete krav til innholdet i tiltaksplanen utover kravene i § 2-6.

Godkjenning av tiltaksplan innebærer at tiltaket er lovlig i henhold til forurensningsloven, jf. forurensningsloven §§ 7 og 11. Godkjent tiltaksplan innebærer derimot ikke at kommunen har godkjent disponeringen av massene. Ansvaret for at massene disponeres forsvarlig og uten at det har skjedd en spredning til omgivelsene, ligger på tiltakshaver.

Varsling av naboer og andre berørte om det planlagte terrenginngrepet, vil normalt være dekket gjennom de varslingsregler som følger av plan- og bygningsloven § 94 nr. 3 og kap V i byggesaksforskriften. Kommunen forutsettes å anvende tilsvarende grunnlag for vurdering av krav om varsling i saker som ikke følger plan- og bygningslovens melde- og søknadssystem.

Saksbehandlingen etter forskriften skal i størst mulig grad samordnes med byggesaksbehandlingen etter plan- og bygningsloven.

Det vises for øvrig til samordningsbestemmelsen i plan- og bygningsloven § 95 nr. 2 annet ledd. Der fremgår det at kommunen i de saker som skal ha tillatelse fra bl.a. forurensningsmyndigheten, skal forelegge saken for vedkommende myndighet før tillatelse etter plan- og bygningsloven blir gitt. Dette innebærer at i grunnforurensningssaker som kommunen behandler etter plan- og bygningsloven § 93, skal godkjenning av tiltaksplanen foreligge fra den etat i kommunen som har forurensningsmyndighet, før byggetillatelse blir gitt.

Forurensningsforskriften kapittel 2 gjelder også terrenginngrep i grunnforurensningssaker knyttet til virksomhet hvor SFT eller Fylkesmannen er forurensningsmyndighet. I slike tilfeller må kommunen vurdere å forelegge tiltaksplanen for SFT/Fylkesmannen til uttalelse før eventuell godkjenning. Det vises for øvrig til § 2-2, 3. ledd.

9. § 2-9 Gjennomføring av tiltak, rapportering m.m.

Arbeidene skal gjennomføres i henhold til godkjent tiltaksplan og øvrige krav som følger av forurensningsforskriften kapittel 2 og forurensningsloven. Dersom det oppstår fare for forurensningsvirkninger som ikke er forutsatt, har tiltakshaver et selvstendig ansvar etter forurensningsloven § 7 til å forebygge eller motvirke at slike virkninger oppstår. Det vises også til forurensningsloven § 40 om beredskapsplikt ved fare for akutt forurensning. Spesielt i oppgravingsfasen kan det oppstå fare for spredning av forurensninger.

Tiltakshaver plikter til enhver tid å la representanter for kommunen føre tilsyn med aktivitetene, jf. forurensningsforskriften § 2-11. Tiltakshaver må også være forberedt på kontroll fra kommunen etter at tiltak er gjennomført, og i den forbindelse dokumentere at tiltak har fungert etter hensikten.

Opplysninger om forurenset grunn som kommunen legger inn i Grunnforurensning (SFTs database over grunnforurensningslokaliteter), vil overføres til matrikkelen i henhold til matrikkelforskriften § 61. Det er her fastsatt nærmere regler for hvordan matrikkelføringen skal gjennomføres.

Tiltakshaver plikter å sende sluttrapport til kommunen, og gi kommunen opplysninger som er nødvendige for rapportering til Grunnforurensning. Kommunen skal kvalitetssikre innholdet og skal etter nærmere retningslinjer fra SFT sørge for rapportering av data til Grunnforurensning.

Tiltakshaver skal etter tiltaket er ferdig rapportere til kommunen om gjennomføring av tiltakene i henhold til planen. ”Umiddelbart etter at tiltakene er gjennomført” vil normalt være innen en periode på ca. 3 måneder.

Plan- og bygningsloven har egne regler for sluttkontroll og godkjenning som gjelder i tillegg til denne bestemmelsen for de saker som faller inn under plan- og bygningsloven.

10. § 2-10. Plikt til å stanse igangsatt terrenginngrep dersom det oppdages forurensning i grunnen

Foretak og tiltakshaver skal stanse alt gravearbeid eller inngrep i terrenget umiddelbart når ny, eller mistanke om ny, forurensning oppdages. Tiltakshaver er deretter pliktig til å starte prosessen på nytt med undersøkelser og risikovurderinger. Løsninger med mellomlagring av forurensede eller "mistenkkelige" masser på eiendommen kan vurderes av kommunen. Det må i slike tilfeller stilles krav til mellomlagringsplassen mht. spredningsfare. Midlertidig lagring utenfor eiendommen kan bare skje etter tillatelse fra Fylkesmannen.

11. § 2-11 Tilsyn og kontroll

Dersom det er fare for eller det oppstår forurensninger i strid med forskriften eller kravene i forurensningsloven § 7, kan kommunen stille nødvendige krav til den ansvarlige om å gjennomføre tiltak. Det kan om nødvendig kreves stans i tiltaksarbeidet dersom det viser seg at skaden eller ulempen ved forurensningen blir vesentlig større eller annerledes enn ventet, jf. forurensningsloven §§ 7 fjerde ledd og 18. En godkjent tiltaksplan begrenser ikke kommunens myndighet til å gripe inn med nødvendige tiltak dersom dette anses påkrevd.

Kommunen kan føre tilsyn med at tiltaksplanen følges. Ved avvik fra tiltaksplanen er det nødvendig med kommunens godkjenning i forkant. Gjennomføring av ikke godkjente avvik kan stanses dersom kommunen er usikker på konsekvensene.

Kommunen kan etter de generelle bestemmelser i forurensningsforskriften kap 41, fastsette tvangsmulkt og begjære påtale. Fylkesmannen er klageinstans for kommunens vedtak.

12. § 2-12 Gebyrer

Gebyrreglene og beregningene bør følge de samme prinsipper som det er lang erfaring med i byggesaker etter plan- og bygningsloven. Det vises her til plan- og bygningsloven § 109, samt til forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker (byggesaksforskriften) § 36 og veiledningsmaterialet til denne.

13. § 2-13 Fastsettelse av stoffer og normverdier for forurenset grunn

Endringer av stoffer eller normverdi innebærer en forskriftsendring. Endringen skal begrunnes og eventuelle konsekvenser vurderes. Det skal legges vekt på den betydningen endringen eller utvidelsen av listen over stoffer eller normverdier har for kommunene og den enkelt som blir berørt.

Statens forurensningstilsyn (SFT)

Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo

Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00

Telefaks: 22 67 67 06

E-post: postmottak@sft.no

Internett: www.sft.no

Utførende institusjon Statens forurensningstilsyn	Kontaktperson SFT		ISBN-nummer
	Avdeling i SFT Kjemikalieavdelingen		TA-nummer 2547/2009
Oppdragstakers prosjektansvarlig	År 2009	Sidetall 13	SFTs kontraktnummer
Utgiver Statens forurensningstilsyn	Prosjektet er finansiert av Statens forurensningstilsyn		
Forfatter(e) Hans Jørund Hansen (SFT), Øystein Wang (SFT)			
Tittel - norsk og engelsk Forurensningsforskriften kapittel 2, opprydding I forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider - Kommentar til forskriften. The regulation of pollution chapter 2, remediation of contaminated sites under construction – Comments to the regulation			
Sammendrag – summary Kommentaren utdyper innholdet i alle paragrafene i forskriften og forsøker å klargjøre mulige juridiske problemstillinger. This comment gives some legal information about each sections in the regulation.			
4 emneord Forurensningsforskriften Bygge- og gravearbeider Forurenset grunn Kommentar til forskriften	4 subject words The regulation of pollution Construction Contaminated sites Guidelines		

Statens forurensningstilsyn

Postboks 8100 Dep,
0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
www.sft.no

Om SFT

Statens forurensningstilsyn (SFT) er et direktorat under Miljøverndepartementet med 300 ansatte på Helsefyrtårnet i Oslo. SFT arbeider for en forurensningsfri framtid. Vi iverksetter forurensningspolitikken og er veiviser, vokter og forvalter for et bedre miljø.

SFTs hovedoppgaver er å:

- overvåke og informere om miljøets tilstand og utvikling
- utøve myndighet og føre tilsyn etter forurensningsloven, produktkontrollloven og klimakvotelloven
- styre og veilede fylkesmennenes miljøvernavdelinger innen SFTs ansvarsområder
- gi råd til Miljøverndepartementet og tydeliggjøre behovet i sektorene for økt miljøinnsats
- delta i det internasjonale miljøvernssamarbeidet og utviklingssamarbeidet på miljøområdet

TA-2547/2009